

[Sonja Mikkelsen]

skerbådenes størrelse øget og den samlede fiskeriindsats steget. Det er først og fremmest industrifiskeriet, der er taget til. Brislingen får ikke lov til at opholde sig ret længe i fjorden, før den fanges – og med den desværre også en vis mængde sild. Sild og brisling lever som bekendt af alger, og dermed knytter den øgede fiskeriindsats også an til problemet med iltsvind.

Det kan heller ikke udelukkes, at de meget effektive fangstredskaber, bundtrawl o.lign., har indflydelse på fiskenes livsbetingelser i øvrigt og måske også på den hummer- eller rettere mangel på hummerbestand, som er i Limfjorden; men her har vi også nogle muligheder for at gribe ind. I det hele taget må det konstateres, at vi har mulighederne for at genskabe Limfjordens vande, som Erik Bertelsen beskriver det.

Begrænsningen af fosfor og kvælstof kræver to forskellige indsatser. Det er konstateret, at fosfor i Limfjorden kommer med spildevandsudledningerne fra by og industri. Cheminova alene leverer 10 pct. Derfor må der så hurtigt som muligt etableres kemisk rensning af disse kontrollerbare tilledninger. Også dambrugene leverer en del.

Det skal understreges, at for socialdemokratiet er det ikke tilfredsstillende, hvis kommunerne, som har opgaven med spildevandsrensningerne, venter med at etablere kemisk rensning til den endelige godkendelse af vandkvalitetsplanerne for de tre amter, Limfjorden gennemskærer, i 1986.

Kvælstoftilførslen er først og fremmest landbrugets og dambrugenes fortjeneste, hvis man kan kalde det sådan. Den fordeler sig på to slags kilder, de ulovlige og de diffuse.

De ulovlige er forureningen med gylle, møddingsvand og ensilagesaft, som det strider imod beskyttelsesloven at udlede. Miljøbeskyttelsesloven kan håndhæves, og det skal den.

De diffuse er ikke helt så lette at gå til. Det er f.eks. næringssalte, der føres med af dræningsvandet, og det er overfladeafstrømning, men også grundvandet er flere steder konstateret at indeholde ikke uvæsentlige mængder. Grundvand strømmer også ud mod fjord og hav.

»Indgrebene over for disse ikke-kontrollerbare kilder er ikke omfattet af miljøbeskyttelsesloven og vil derfor primært være et statsligt anliggende.« Denne sidste sætning er

et citat fra Viborg amts oplæg til en recipientkvalitetsplan for Limfjorden og viser tydeligt, at der mangler noget, som vi her i folketinget har ansvaret for. Det, der mangler, er en regulering og begrænsning i brugen af naturlige og kunstige gødningsstoffer. Det er det eneste, der effektivt kan begrænse kvælstoftilførslen til Limfjorden og for den sags skyld til havet omkring Danmark i almindelighed.

Vandkvaliteten i åerne skal jeg ikke tage op her; den debat får vi jo i forbindelse med beslutningsforslaget om vandløbene.

Spørgsmålet om Hjarbæk Fjord kan vi klart gøre noget ved. Det drejer sig om at fremme Hjarbæk Fjords rolle som opvækstområde for fiskeyngel. Vi kan f.eks. åbne og bygge sluserne om ved Virksunddæmningen. Det har vi allerede taget initiativ til sammen med SF i folketinget i form af beslutningsforslag nr. B 22.

Endelig har jeg peget på fiskeriets betydning. Her har vi også nogle muligheder for at kontrollere og begrænse brugen af bundtråd og fiskeri efter brisling og sild. Men nye løsninger eller forsøg på nye løsninger, der kan gøre Limfjordens miljø bedre, bør også prøves. Muslinger spiser plankton, de kan måske bruges til rensning af Limfjorden. Man kan bruge rodzoneanlæg, som er kendt fra Tyskland. De fungerer ligesom et biologisk-kemisk rensningsanlæg. Der kan peges på en række andre relevante forsøg.

I den forbindelse har socialdemokratiet foreslået en ændring til finanslovsforslaget, som afsætter 15 mill. kr. allerede i 1984 – og fulgt op i 1985 – sådan at Limfjorden kan blive rensset. Målet må være at få en ren fjord, en levende fjord, der kan leve op til sit gamle ry og være til gavn og glæde ikke alene for Limfjordens fiskere, men for hele befolkningen omkring fjorden og også for den turisme, der i de senere år har lidt under at have pletter på kortet, der ikke er så tillokkende, som de har været og kan blive igen.

Med denne hensigt for øje skal jeg på mit partis vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget udtaler ønsket om en mere effektiv indsats mod forureningen af Limfjorden, opfordres regeringen til: